

Arkeologisk förundersökning

del av raä 297 Hammar 1:5

Valla socken
Tjörns kommun

Rapport 2000:38
Oscar Ortman

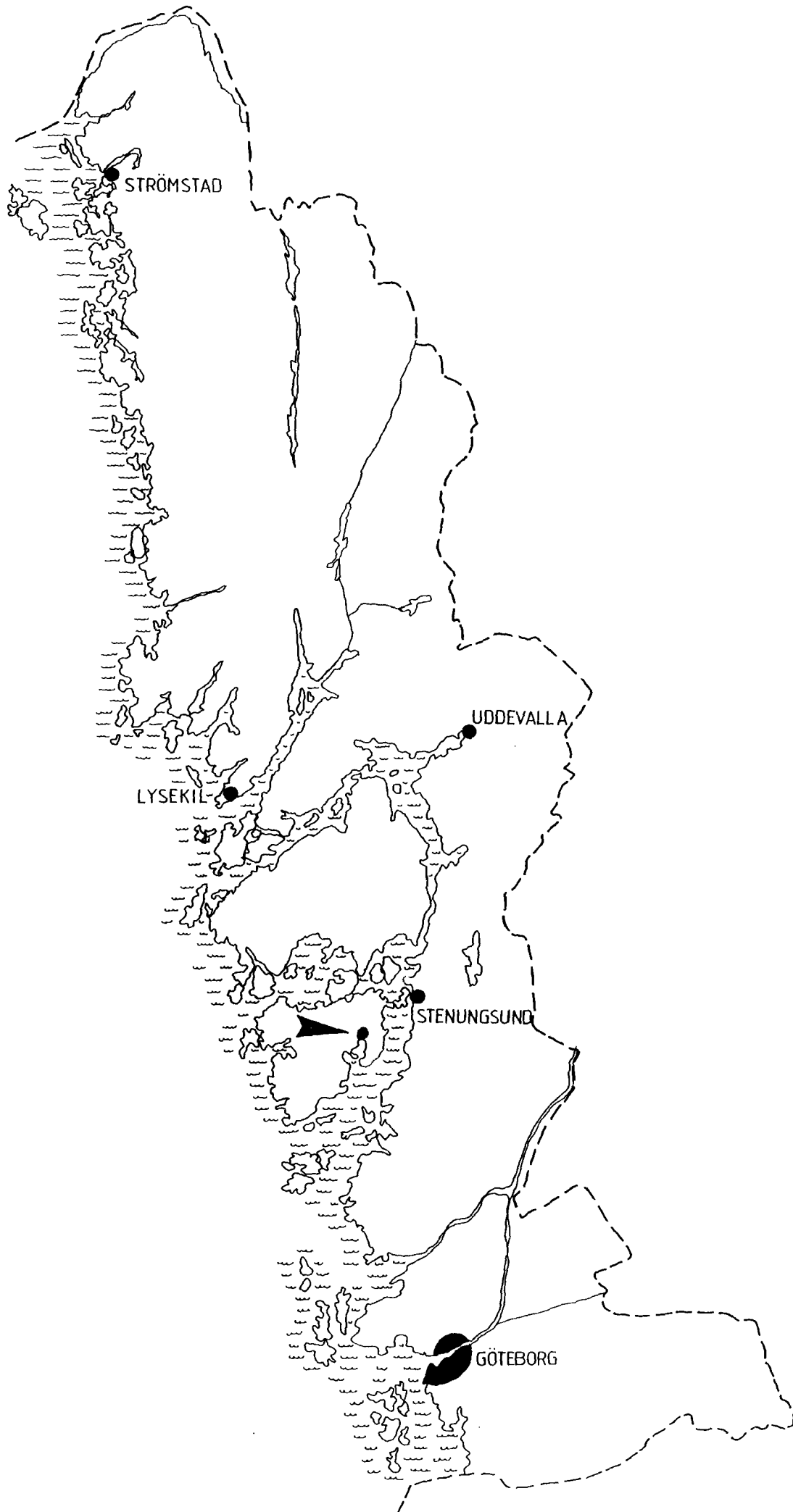
Arkeologisk förundersökning
del av fornlämning raä nr 297
Hammar 1:5

Valla socken
Tjörns kommun

*Ur allmänt kartmaterial
Från lantmäteriet
Medgivande 90.80.12.
Utdrag ur ek.karta 7181*

*Bohusläns museum 2000:38
Oscar Ortman*

Innehåll

Sammanfattning

Syfte

Landskapsbild, natur och kulturlandskap

Förundersökningens genomförande

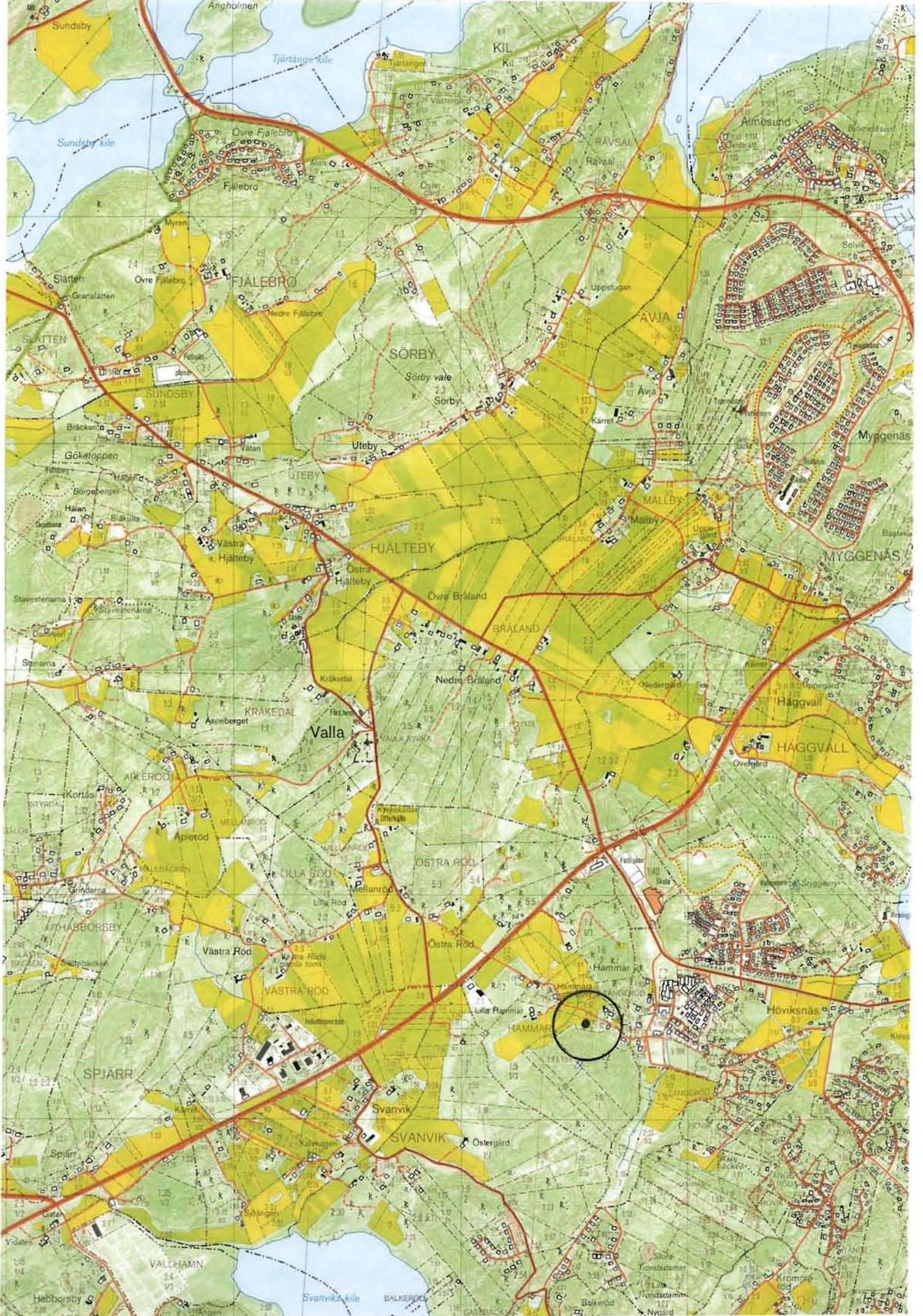
Resultat

Åtgärdsförslag

Refererad litteratur

Sammanställning över grävda schakt och fynd

Administrativa uppgifter

Sammanfattning

Inför planerad byggnation på fastigheten Hammar 1: 5, Valla socken, Tjörns kommun, utförde Bohusläns museum i september år 2000 en arkeologisk förundersökning, *se färgkarta*.

Undersökningen berörde en del av fornlämningen Raä 297 i Valla socken. Undersökningen utfördes på uppdrag av Olga Axelsson. Den undersökta fornlämningen ligger inom Valla-Röd, ett område uttaget som kulturhistoriskt riksintresseområde. Fornlämningen, fyndplats för en lihultyxa och en spånkrapa, ligger i ett brett och flackt sadelläge som vetter ner mot en större flack dalslätt, Valla-Röd.

Vid förundersökningen påträffades enstaka slagen flinta i åtta av de grävda schakten. En av flintorna utgjordes av ett fragment som eventuellt härrör från en flathuggen flintdolk.

Bohusläns museum bedömer att det inte finns behov för någon fortsatt antikvarisk insats inom det undersökta området.

Syfte

Avsikten med förundersökningen var att klarlägga fornlämningens utsträckning och karaktär inom det undersökta området.

Landskapsbild, natur och kulturlandskap

Raä 297 är belägen i riksintresseområdet Valla-Röds sydöstra del. Riksintresset är beskrivet som ett samlat landskapsrum där lämningar från neolitikum och in i 1900-talet finns bevarade (*Valla-Röd, 1992*). Områdets topografi utgörs av en större lerslätt avgränsad av bergspartier i norr, nord-öst och öster. I Raä 297 direkta närhet löper den äldre landsvägen från Höviksnäs till Valla kyrka. Några hundra meter nordväst om undersökningsytan ligger gården Hammar på ett impediment. Gården är skriftligt belagd i Rødebog år 1356 och då som Lilla Hammar.

Läget är belagt på storskifteskarta från 1786. På impedimentet finns en skålgropsförekomst med 23 skålgropar. Några hundra meter norr om undersökningsytan finns ytterligare en fyndplats för slagen flinta och hundra meter öster om undersökningsområdet ligger Raä 264, en förhistorisk boplats, *se fig. 1*.

Förundersökningens genomförande

Åkern där Raä 297 är belägen låg i vall vid undersökningstillfället. Sammanlagt nio schakt om 55 löpmeter grävdes med grävmaskin. De enskilda schaktens omfattning finns angiven i tabell 1. Tidigare hade markägaren grävt ett djupschakt för att kontrollera den geologiska lagerföljden och i detta framgick att styvlera tog vid på 1,0 meters djup. Schaktens läge är markerat på *fig. 2*. Matjordslagret varierade mellan 0,2–0,4 meters djup.

Varje schakt mättes in med Gps och respektive schakts lagerföljd och fyndförekomst noterades.

Resultat

Jordarten i alven varierade mellan finsand och siltig sand. Enstaka slagen flinta påträffades i åtta av de grävda schakten. En av flintorna utgjordes av ett fragment som eventuellt härrör från en flathuggen flintdolk. Inga spår av anläggningar påträffades vid undersökningen.

Atgärdsförslag

Bohusläns museum bedömer att det inte finns behov för någon fortsatt antikvarisk insats inom det undersökta området.

Uddevalla den 16 oktober 2000

Oscar Ortman
Antikvarie

Refererad litteratur

Valla-Röd, Miljökosekvensbeskrivning för kultur-
miljö av riksintresse. Tjörns kommun.
Otryckt rapport. 1992. Bohusläns museum.

Biskop Eysteins Jordebog (Rødebog), 1390-tal. Oslo.
1958. Faxmilutgåva.

Sammanställning över grävda schakt och fynd (Tabell 1)

SCHAKT NR	LÄNGD M	DJUP M	JORDART	FYND
1	6,0	0,3	finsand	2 Avslag, 1 övr. slagen flinta
2	5,0	0,35	sand	1 Splitter, 4 övr. slagen flinta
3	5,0	0,4	sand	1 Övr. slagen flinta
4	6,0	0,3	sand silt	1 Avslag, 1 övr. kärna
5	6,0	0,2	sand	2 Avslag
6	6,0	0,35	sand	
7	7,0	0,3	sand silt	1 Fragment av flathuggen dolk, 2 avslag
8	5,0	0,35	sand	1 Avslag
9	6,0	0,4	sand	1 Avslag
10	3,0	1,0	sand	

Fynden tillvaratogs ej.

Administrativa uppgifter

Bm dnr: 314/00k

Lst dnr: 220-35789-2000

Projektnummer: 869

Fornlämning: Raä 297

Fastighet: Hammar 1:5

Ek. karta: 7181

Koordinater: X 6441,4 Y 1259,55

Höjd över havet 25-26 meter

Socken: Valla

Kommun: Tjörn

Län: Västra Götalands Län

Landskap: Bohuslän

Uppdragsgivare: Olga Axelsson,
Häggvall 3320,
471 72 Hjärteby

Ansvarig institution: Bohusläns museum

Ansvarig för undersökningen: Oscar Ortman

Fältarbetstid: 1 dag

Tidpunkt för fältarbetet: 2000-09-05

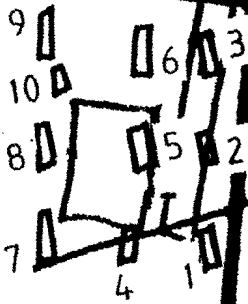
Redigering och layout: Annelie Isaksson

Kartritning: Anette Olsson

1:10

III

1:18

1:16

GRÄVDA SCHAKT

ARK FÖRUNDERSÖKN
RAÄ 297
VALLA S:N